

“بيرو باوهريّن ئيمامى شافعى”

اعتقاد الإمام
محمد بن إدريس الشافعي

ئەركان محمد أحمد

احتقاد محمد بن إدريس الشافعي

(و ۱۵۰ هـ غزّة - ت ۲۰۴ هـ مصر - من صغار أتباع التابعين)

بيروباوهريّن موحه ممهدئ كورئ ئدريسئ شافعي (ژدايك بويئ ۱۵۰
مشه ختي غزه - مرن ۲۰۴ مشه ختي ل مصري - ژ بجيكترين (۲)
ديف چويئن تابعيانه)

قَالَ يُونُسُ بْنُ عَبْدِ الْأَعْلَى الْمِصْرِيُّ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدَ بْنَ
إِدْرِيسَ الشَّافِعِيَّ - وَقَدْ سُئِلَ عَنْ صِفَاتِ اللَّهِ وَمَا يَنْبَغِي أَنْ يُؤْمَنَ بِهِ -
فَقَالَ:

يونسئ كورئ عهبد ئه ئه علائ يئ مصري دبيثيت: من گوھ ل ئه بوو
عهبدوللاھئ موحه ممهدئ كورئ ئدريسئ شافعي بو- و پسارا وي
يا دهيتته کرن ل سهر سالوخه تئن خودئ و كا چيا پئدقييه ئه و
باوهريئ پئ بينيت
ئينا وي گوت:

۱- لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَسْمَاءٌ وَصِفَاتٌ جَاءَ بِهَا أَنْبِيَائُهُ، وَخَبَرَ بِهَا أُمَّتُهُ.
هنديكه خودئ يه ناف و سالوخهت يئن ههين و پئغه مبهريئن خو
-سلاقيئن خودئ ل سهر وان بن - يئ ل سهر فريكرين، و يا
گه هاندييه ئوممه تا خو.

۱- أي صغارهم سنًا

۲- مەرهم ژ لایئ تهمه نی فه

۲- لَا يَسَعُ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ كَانَتْ لَدَيْهِ الْحُجَّةُ، أَنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ بِهِ،
وَصَحَّ عِنْدَهُ بِقَوْلِ النَّبِيِّ اللَّهِ فِيمَا رُوي عَنْهُ لَا يَجُوزُ خِلافُهُ.

نينه بو که سه کی ژ چیکریین خودی حوججهت ب نافع و
سالوخته کی گه هشتی، چ قورئان پی هات بیته خوار، یان ژ
بنه جه بوی ب گوتنا پیغه مبهری عَلَيْهِ السَّلَامُ نه وا ژ وی هاتیه
قه گوهاستن نابیت به روفاژی وی بهیته کرن.

۳- فَإِنْ خَالَفَهُ بَعْدَ ثُبُوتِ الْحُجَّةِ عَلَيْهِ بِهِ، فَهُوَ بِاللَّهِ كَافِرٌ.

قیجا نه گهر به روفاژی وی کر پشتی حوججهت ل سهر وی ب وان
ناف و سالوخته تان بنه جه دبیت، وی ده می نه وی کوفری ب خودی
کر.

۴- فَأَمَّا قَبْلَ ثُبُوتِ الْحُجَّةِ مِنْ جِهَةِ الْخَبَرِ فَمَعْدُورٌ بِالْجَهْلِ، لِأَنَّ عِلْمَ
ذَلِكَ لَا يُدْرِكُ بِالْعَقْلِ، وَلَا بِالرُّؤْيَةِ وَالْفِكْرِ، وَنَحْوِ ذَلِكَ.

به لی هندیکه بهری بنه جه کرنا حوججهت پی یه ژ لای گوتنی قه وی
ده می وی عوزر ب نه زانینی یا هه ی، ژ بهر کو زانینا وان نافع و
سالوخته تان ناهیته زانین ب نه قلی، و نه ب هزر کرنی، یان تشته کی
هوسا.

۵- إِيخْبَارُ اللَّهِ إِيَانًا أَنَّهُ سَمِيعٌ.

خودی یا گوتییه مه نه وی گوھ لی دبیت.

۶- وَأَنَّ لَهُ يَدَيْنِ، بِقَوْلِهِ: ﴿بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ﴾ [المائدة: ۶۴].

و وی دوو دهستین ههین، ب گوتنا وی: { به لکی ههردو دهستین وی دقه کرینه و نائینه گرتن }.

۷- وَأَنَّ لَهُ يَمِينًا، بِقَوْلِهِ: ﴿وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ﴾ [الزمر: ۶۷].

و وی دهستی راستی یی هه ی، ب گوتنا وی: { وعه سمان د دهستی وی یی راستی دا دپیچاینه }.

۸- وَأَنَّ لَهُ وَجْهًا، بِقَوْلِهِ: ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ [القصاص: ۸۸].

وَقَوْلِهِ: ﴿وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ [الرحمن: ۲۷]

و وی دیم یی هه ی، ب گوتنا وی: ووه جهی خودایی ته یی خودان مهزنی وقه در وسه راتی دمینت}. و ب گوتنا وی: { ووه جهی وی تی نه بیت هه ر تشته کی هه یی نامینیت }

۹- وَأَنَّ لَهُ قَدَمًا، بِقَوْلِهِ ﷺ: “حَتَّى يَضَعَ الرَّبُّ فِيهَا قَدَمَهُ” يَعْني فِي

جَهَنَّمَ. (۳)

و وی پی یی هه ی، ب گوتنا پیغه مبهری وی ﷺ: “هه تا خودی پی خو ددانیته تیدا” ئانکو د جههنه می دا. (۴)

۳- والبخاري (۶۶۶۱) (۱۳۴۵۷) (۱۰۵۸۸) أخرجه أحمد

۴- دبیت ل فیره بو خوانده فانی بته جهی پرسیری کا بوچی دی خودی پی خو ددانیته د جههنه می دا؟ له وما دی به شه کن دی یی فهرموودی فه گوهیژین دا بو خوانده فانی روهن بیت، نه بوو هورهیره ژ پیغه مبهری ﷺ فه دگوهیژیت کو جههنه می تژی نابیت و هه ر دبیتیت: هیشتا هه نه هیشتا هه نه. هه تا ۴۸۵۰ خودی پی خو دکه ته د جههنه می دا، وی ده می جههنه می دی بیژیت: به سه به سه. صحیح البخاري

۱۰- وَأَنَّهُ يَضْحَكُ مِنْ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ، بِقَوْلِهِ ﷺ “لِلَّذِي قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنَّهُ يَلْقَى اللَّهَ وَهُوَ يَضْحَكُ إِلَيْهِ” (۵)

و ئەو دکه ته که نی بو به ندهیی خوی باوهردار، ب گوتنا پیغمبهری ﷺ: “ ئەوی هاتییه کوشتن د ریکا خودی دا ئەو دی چیتە دیدارا خودی و ئەو یی دکه ته که نی بو وی “.

۱۱- وَأَنَّهُ يَهْبِطُ كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا يُخْبِرُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بِذَلِكَ. (۶)

و ئەو هەمی شەقەکی دەیتە خواری بو ئەسمانی دونیایی، پیغمبەر ﷺ بو مه فی دبیژیت.

۱۲- وَأَنَّهُ لَيْسَ بِأَعْوَرَ، لِقَوْلِ النَّبِيِّ ﷺ إِذْ ذَكَرَ الدَّجَالَ، فَقَالَ: “إِنَّهُ أَعْوَرٌ، وَإِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَعْوَرَ” (۷)

و ئەو نه یی کورەیه، ژبەر گوتنا پیغمبهری ﷺ دەما به حسا دەجالی کری، وی گوت: “ ئەو یی کورەیه (ب جاقەکیه)، و هندی خودایی هه وهیه نه یی کورەیه

۵- يَضْحَكُ اللَّهُ إِلَى رَجُلَيْنِ يَفْتُلُ أَحَدُهُمَا الْآخَرَ يَدْخُلَانِ الْجَنَّةَ: يَقَاتِلُ هَذَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَيُقْتَلُ، ثُمَّ يَتُوبُ لِلَّهِ عَلَى الْقَاتِلِ، فَيُسْتَشْهَدُ - خودی ب وان دوو کهسان دکه ته که نی کو ئیک وان یی دی دکوژیت و هەردوو دچنە بهه شتی: ئیک ژوان د ریکا خودی دا یی شەری دکه ت، و دەیتە کوشتن، و پاشی خودی ل کوژەکی دبوریت، و ئەو ژی شەهید دبیت د ریکا خودی دا. أخرجه مالك (ت عبد الباقي ج ۲ ص ۴۶۰) وأحمد (۸۲۲۴) والبخاري (۲۸۲۶) ومسلم (۱۲۸-۱۸۹۰)

۶- متواتر ، أخرجه مالك (ت عبد الباقي ج ۱ ص ۲۱۴) وأحمد (۷۶۲۲) والدارمي (۱۵۲۰) والبخاري (۱۱۴۵) ومسلم (۷۵۸-۱۶۸) وابن ماجه (۱۳۶۶) وأبو داود (۱۳۱۵) والترمذي (۳۴۹۸)

۷- أخرجه أحمد (۱۱۷۵۲) والبخاري (۴۴۰۲) ومسلم (۱۰۱-۲۹۳۳) وابن ماجه (۴۰۷۷) وأبو داود (۴۳۱۶) والترمذي (۲۲۴۱)

۱۳ - وَأَنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَرُونَ رَبَّهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِأَبْصَارِهِمْ كَمَا يَرُونَ الْقَمَرَ لَيْلَةَ الْبَدْرِ. (۸)

و هندیکه باوهدارن دی خودی یی خو بینن ب چاقین خو کا چاوا
ئهو هه یفا شهقا بهدری دینن. (۹)

۱۴ - وَأَنَّ لَهُ إِضْبَعًا، بِقَوْلِهِ: “ مَا مِنْ قَلْبٍ إِلَّا وَهُوَ بَيْنَ أَصْبُعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ الرَّحْمَنِ عَزَّ وَجَلَّ ” (۱۰)

و وی تهل یین ههین، ب گوتنا پیغه مبهری وی ﷺ: “ نینه دلهک
هه بیت ئیلا ئه و یی دناقههرا دوو تهل ژ تهلین خودی یی دلوقان دا
“

۱۵ - وَإِنَّ هَذِهِ الْمَعَانِي الَّتِي وَصَفَ اللَّهُ بِهَا نَفْسَهُ، وَوَصَفَهُ بِهَا رَسُولُهُ
اللَّهُ لَا يُدْرِكُ حَقِيقَةَ ذَلِكَ بِالْفِكْرِ، وَالرُّؤْيَا، وَلَا يَكْفُرُ بِالْجَهْلِ بِهَا أَحَدٌ
إِلَّا بَعْدَ انْتِهَاءِ الْخَبَرِ إِلَيْهِ بِهَا

هندیکه ئهف رامانن بین خودی وهسفا خو پی کری، و پیغه مبهری
وی ئه و پی وهسف کری راستیا وان ناهیته زانین ب هزرکرنی تیدا،
یان ب بوچونان، و کهسهک یی نهزان بیت ب وان ئه و ناهیته کافر
کرن ئیلا پشتی بو دهیته گوتن و دیار کرن.

۸- أخرجه أحمد (۹۰۵۸) والبخاري (۵۵۴) ومسلم (۲۱۱-۶۳۳) وابن ماجه (۱۷۷) وأبو داود (۴۷۲۹) والترمذي (۲۵۵۴)

۹- (شهقا بهدر) بو ئاستهکن هه یفی دهیت کو تیدا گهلهک روناھی ژی دچیت.

۱۰- أخرجه أحمد (۱۲۱۰۷) وابن ماجه (۳۸۳۴) والترمذي (۲۱۴۰) صححه الألباني وشعيب.

١٦ - وَإِنْ خَلَفَ الْوَارِدُ لِذَلِكَ خَبْرًا يَقُومُ فِي الْفَهْمِ مَقَامَ الْمُشَاهَدَةِ فِي السَّمَاعِ، وَجَبَتِ الدَّيْنُونَةُ عَلَى سَامِعِهِ بِحَقِيقَتِهِ، وَالشَّهَادَةُ عَلَيْهِ، كَمَا عَايَنَ وَسَمِعَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ.

ئه گهر خه بهر ب قئ چه ندا هه نئ گه هشته مه ئه فه جهئ تئگه هشتن و دئتنئ دگرئت د گوه دانئ دا، واجب دبئت ل سهر وئ ئئ گوه لئ دبئت باوه رئ ب راستئئا قئ چه ندا هه نئ هه ببئت، و شه هده ببئئ ل سهر بده ت، هه روه کئ وئ ژ پئغه مبه رئ ﷺ گوه لئ بؤئ. (١١)

١٧ - وَلَكِنْ تَثْبُتُ هَذِهِ الصِّفَاتِ، وَنَنْفِي التَّشْبِيهَ، كَمَا نَفَى ذَلِكَ عَنْ نَفْسِهِ تَعَالَى ذِكْرُهُ، فَقَالَ: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: ١١]

به لئ ئه م قان سالوخه تان بنه جه دکه ئن، و لئکچواندنا وان نه فئ دکه ئن، کا چاوا وئ ئه و چه نده ل سهر خو نه فئ کرئبه، وئ گوت: {تشته ک ژ چئکرئبئئ وئ وه کئ وئ ئئنه، نه د ذاتئ وئ دا نه د ناف و سالوخه ت و کرئارئئ وئ دا}.

١١- ئانکو ده ما فه رموده دگه هئته مه و ئه م گوه لئ دبئن و پشت راست دبئن کوئا دروسته، دفئت ئه م هوسا هه ست پئ بکه ئن مه ئا ژ (پئغه مبه رئ) ﷺ گوه لئ بؤئ و ئه م هوسا تئبگه هئن وه کئ د قئ فه رمودئ دا هاتئ.

(مصدر العقيدة)

[المشيخة البغدادية لأبي طاهر السلفي ج ٣٠ - مخطوط] و [طبقات
الحنابلة لابن أبي يعلى ت الفقي ج ١ ص ٢٨٣] واستخرجها عادل آل
حمدان في جامعه ومحمد الخميس في اعتقاد .

٢٣ - محرم - ١٤٤٥

والحمد لله رب العالمين